

Pygamberimizi tanaýarys?

nähili

Category: Edebi makalalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 января, 2025

Pygamberimizi nähili tanaýarys? PEYGAMBERİMİZİ NE KADAR TANIYORUZ?

Çarşambayı Perşembeye bağlayan bu gece, Efendimizin dünyayı şereflendirdiği Rabiü'l Evvel ayınının 12'inci gecesidir. Yani Rasûlullah'ın (sav) doğumunun sene-i devriyesidir. Bu geceyi vesile edinerek, toplumumuzun Peygamberimizi ne kadar ve nasıl tanıdığını öğrenmek için Çarşamba gününün gündüzünde elimize bir mikrofon, yanımıza da bir kameraman alarak farklı İslamî gurupların yoğunlukta olduğu yerlere gidelim. "Bu gece doğumunu kutlayacağımız Hz. Muhammed (sav) sizin dünyanızda ne anlam ifade eder, nasıl bilirsiniz?" diye soralım. Önce klasik vaizlerden beslenen cami cemaatine yaklaşarak sorumuzu yöneltelim. Yaklaşık şu cevapları alırız:

"Efendimiz, çok insancıldır, rahmet peygamberidir. Âlemlere rahmet olarak gönderilmiştir. Bilal-i Habeşî'ye ezan okutturup beş vakit namazı vaktinde kıldıran, görevine bağlı bir peygamberdir. İyi bir aile reisidir. Yetimi korur, yoksulu sevindirir..."

Mikrofonumuzu Fatih Çarşamba'daki veya İskender Paşadaki Müslümanlara uzatalım. Her halde şu cevapları alırız: "Peygamberimiz, teheccüd namazını hiç ihmal etmezdi. Ayakları şişene kadar kıyamda dururdu. Doyasıya yemek yemezdi. Günlerce midesine sıcak çorba girmediği olurdu. Açlıktan karnına taş bağlardı. O, bir gönül insanıydı. Bu dünyada kendini, bir ağaç altında gölgelenen yolcu gibi görürdü..."

Mikrofonumuzu "Radikal" diye bilinen Müslümanlara uzattığımızda da şu cevapları alacağımızdan emin olabilirsiniz: "O, savaş peygamberidir. Müminlere karşı şefkatli, kâfirlere karşı şiddetlidir. Yirmi dokuz savaşa başkomutanlık yapmıştır. Kınayanın kınamasına aldırmadan

tebliğini sürdürmüştür. Zilletten kurtulmak ve izzeti muhafaza etmek için devletini kurmuş, Arap yarımadasına hâkim olmuştur...”

Bu söyleşiyi sürdürdüğümüzde her grubun kendi penceresinden bir “Peygamber profili” ortaya koyacağını görürüz. Ama bunlar, Rasûlullah’ı bir bütün olarak yansıtmayacaktır. Yukarıdaki sorumuza aldığımız cevapların hepsi doğrudur. Ama Rasûlullah’ı olduğu gibi yansıtmamaktadır. O, grupların kendi penceresinden göstermeye çalıştığı gibi değildir. O’nu günümüze taşıırken, kendi durduğumuz yerden değil de “ne ise o, olarak” bütün cepheleriyle taşımalıyız. İşte bütün özellikleriyle Rasûlullah’ı tanımlarsak, tam olarak şöyle bir “Peygamber profili” ortaya koyabiliriz:

“Rasûlullah (s.a.v), Ahzab suresi 21. ayeti gereği model insandır. ‘Yüce bir ahlak üzere’dir. (68Kalem:4) Kur’an’ın ete-kemiğe bürünmüş şeklidir. Yürüyen Kur’an’dır. ‘Ey örtünüp bürünen, kalk ve uyar’ (74 Müddessir: 1-2) emrini aldıktan sonra topluma açılmıştır. Kemikleşmiş şirk dinine inanan Mekke aristokratları ve onların taraftarlarından şiddetli tepki görmüştür. Bu şiddet ortamında şartlara teslim olmayan Rasûlullah, Erkam (r.a)’ın evini, insan yetiştiren bir atölyeye çevirmiştir.

Hicretten sonra, Medineli Müslümanlar, Yahudiler ve müşrik Arapların ortak onayı ile tarihte ilk defa olarak yazılı anayasa yapıp, ilk nüfus sayımını gerçekleştirmiş ve sınırları belirleyerek Medine site devletini kurmuştur. Bu devletin önce yüreklerde yerini alması için Mekkeli Muhacir ile Medineli Ensar’ı kardeş ilan etmiştir. Ensar, bütün mal varlığını Mekke’de bırakarak “Dâvâ göçü”yle Medine’ye gelen Muhacir kardeşleriyle malını yarı yarıya paylaşmıştı. Böylece önce yürek devleti kurulmuştu.

O, bir tevazu örneğidir. Yanında heyecanlanıp sesi titreyenlere ‘Ben, kral değilim. Mekke’de kuru et yiyen bir kadının oğluyum’ diyerek ‘rahat olun, heyecanlanmayın, ben de sizin gibi bir insanım’ (İbn-i Mace, Et’ime, 30) mesajı veren hak ve halk adamıydı. O, gece âbid, gündüz mücahiddi. O, hem Allah’a karşı kulluk görevini hakkıyla yapan, hem de topluma

karşı görevini yerine getiren bir peygamberdi. O, hem barış, hem rahmet, hem de kılıç peygamberiydi. Ama rahmeti, kılıcına galipti. 'Savaşı arzulamayın, Allah'tan afiyet dileyin, karşılaşılabacak olursanız direnin, bilin ki cennet kılıçların gölgesindedir.' (Buhari, Cihad, 156; Müslim, Cihad, 20) diyerek, savaşı bir gaye değil de, başka bir seçenek kalmadığında, başvurulmuş en son çare olarak gören bir peygamberdi.

Devlet idaresi için çeşitli kademelere görevli tayininde ehliyet ve liyakat esasına riayet eder; layık olan kişileri çok genç olsalar da -soylu ailelerden olmasalar bile- görevlendirirdi. Hak olan hususlarda kendisine ve görevlilerine itaat edilmesini ister; ancak 'Allah'a isyan olan yerde kula itaat yoktur'(Buhârî, Âhâd 1; Müslim, İmâre 39-40) buyurarak, hakka ve hakikate uymayan konularda, halkın itaatle sorumlu olmadığını belirtirdi. Böylece hak sınırları içerisinde Emire itaati gerekli görmekte birlikte, halkı kendi hizmetine mecbur kişiler olarak görmez, kendini onların üstünde saymazdı; bilakis onların içinden, aralarından biri idi.

O, evde iyi bir aile reisi, toplumda iyi bir cemiyet adamı, camide iyi bir imam, mahkemede âdil bir kadı/hâkim, Mekke'de cemaat lideri, Medine'de devlet başkanıydı."

Görüldüğü gibi O, hayatın her kesitinde vardı. Dolayısıyla Muhammedî bir hayat için, hayatımızın her diliminde O olmalıdır.

Rasûlullah'ı doğru anlayabilmek için Peygamber Efendimizin 23 yıllık hayatını bir bütün olarak değerlendirmek zorundayız. Önünü, arkasını ve şartlarını görmezden gelerek, herhangi bir uygulamasını cımbızla çekip onun üzerine külli kaide inşa etme yanlışına düşmemeliyiz. Rasûlullah'ın hayatı, merhalelerle/aşamalarla doludur. Her merhalenin kendine özgü şartları ve özellikleri vardır. Hareket hattını belirlerken bu şart ve özellikleri göz önünde bulundurmıştır. "Allah hiç kimseye gücünün üstünde yük yüklemes" (2Bakara:286) ayetini hayatının merkezine koyarak ümmetine sorumluluklar yüklemiştir.

İşte Peygamber Efendimizi günümüze taşıırken ve O'nun hayatından "Hareket Fıkhi" oluştururken, O'nun yaşadığı sosyal, siyasi ve ekonomik şartları göz önünde bulundurarak, nasıl hareket ettiğinin iyi tespit edilmesi gerekir. Yoksa İslam'ı ideolojileştirmiş, Peygamberimizi de ideolojimize alet etmiş oluruz. O'nu doğru okumazsak yanlış bir peygamber portresi ortaya koyarız. Bu da Rasûlullah'a yapılmış en büyük kötülüktür ve istismardır. Teemmül oluna.

28 Ekim 2020

Musab SEYİTHAN. Edebi makalalar